

LEONID COBÂLEANSCHI –
FECIOR DESTOINIC
AL PLAIULUI MOLDAV

Constantin EȚCO,
profesor universitar

La 29 octombrie Leonid Cobâleanschi, minunat fiu al poporului nostru, savant și pedagog cu renume, Om Emerit al Republicii Moldova, Laureat a Premiului de Stat, doctor habilitat în medicină, profesor universitar, rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie *Nicolae Testemițanu* între anii 1986 și 1994, ar fi împlinit 70 de ani.

Toate aceste titluri i-au fost conferite până la vârsta de 55 de ani, când o boală incurabilă l-a răpit dintre noi.

Rămas de mic copil fără tată și crescut numai de mama, a trecut prin multe greutăți: a învățat a munci, a hotărî multe lucruri de sine stătător. Din satul Baraboi, în care s-a născut, din casa părintească se trag cumsecădenia deosebită, tendința de a munci cinstit, de a veni în ajutor aproapelui, de a îndruma pe calea științei mulți tineri studioși.

Calitățile sale de "muncitor inepuizabil", de mare împătimit al profesiei și studierii minuțioase a materiei științifice s-au manifestat chiar din startul studenției și pe parcursul învățăturii, obținând în final diploma cu mențiune. În același timp, reușea să activeze în cercurile științifice, să practice sportul, să se implice în activitatea obștească.

Era serios în tot ceea ce făcea, era modest și sociabil cu semenii săi, purta în sine o sănătoasă morală țărănească, se închina cu recunoștință pământului care l-a crescut, consătenilor și mai ales mamei care i-a dat aripi de zbor.

Leonid Cobâleanschi a fost un pedagog iscusit. El cunoștea în detalii arta predării, a trecut toate treptele ierarhiei din domeniu: din anul 1971 a lucrat asistent, din 1972 – lector superior, din 1977 – conferențiar, din 1986 – profesor universitar. În acești ani activează concomitent și în funcția de prodecan, mai apoi fiind ales de colegi vicesecretar și secretar al comitetului de partid al Institutului, funcții pe care le-a dirijat cu multă iscusință, pricepere, manifestând calități deosebite de organizator, pentru care a fost înalt apreciat și stimat de colegi.

Din 1986 și până în 1994 a fost rector al Universității de Stat de Medicină și Farmacie *Nicolae Testemițanu*, activând concomitent și în funcția de șef al catedrei *Fiziopatologie*. Anume aici a fost apogeul prodigioasei sale munci depuse pe altarul pedagogiei și științei. Înzestrat cu calități deosebite ca om de știință, dublate de perseverență și capacitate rară de muncă, a desfășurat o intensă activitate științifică în domeniul șocului traumatic. A publicat peste 100 de lucrări științifice, inclusiv 2 monografii, un dicționar fiziologic explicativ, un compendiu de lucrări practice, a condus 7 teze de doctor în medicină.

În anul 1989, pentru succesele remarcabile în studiul experimental al șocului traumatic, profesorului Leonid Cobâleanschi și colegilor-savanți Andrei Zorkin, Vasile Niguleanu, Leonid Lăsâi și Mihai Corlăteanu li s-a decernat Premiul de Stat în Domeniul Științei și Tehnicii al Republicii Moldova.

Ca rector al unei atât de prestigioase instituții de învățământ superior, profesorul Leonid Cobâleanschi a făcut totul pentru a păstra și continua tradițiile frumoase ale universității. Chiar în vremurile tulbure ale restruc-

turării gorbacioviste au fost construite un cămin pentru studenți, 2 blocuri pentru aspiranți, 2 case de locuit (100 de apartamente) pentru colaboratori, s-a ridicat și amenajat un bloc didactic modern pentru disciplinele preclinice. Împreună cu comitetul sindical a contribuit mult la îmbunătățirea condițiilor de muncă și de odihnă a colaboratorilor Universității.

Leonid Cobâleanski a acordat o deosebită atenție instruirii postuniversitare: în 1992 se introduce rezidențiatul, iar mai apoi masteratul, contribuind astfel la specializarea și perfecționarea cadrelor medicale.

A fost un bun gospodar și un familist exemplar, își iubea mult soția și copiii, se mândrea cu ei și a făcut totul ca feciorii Oleg și Eugen să devină medici buni și oameni adevărați. Astăzi Oleg este doctor habilitat, profesor universitar la catedra *Psihiatrie*, iar Eugen este doctor în medicină, conferențiar universitar la catedra *Medicină Internă nr. 6* a Universității de Stat de Medicină și Farmacie *Nicolae Testemițanu*.

Chipul și faptele profesorului universitar, ex-rectorului Leonid Cobâleanski vor rămâne în amintirea noastră pentru totdeauna, căci a fost un bun familist, un prieten devotat, un celebru savant și un Om cu literă mare.

PROFESORULUI UNIVERSITAR LEONID COBÂLEANSCHI

Nu gândit-am, fiind la catedră asistent,
Că voi ajunge la un asemenea moment –
Să scriu versuri despre fostul meu student,
Ajuns rector al ISM și savant eminent !

În toamna 2009 șaptezeci ai fi rotunjit,
Dar ai plecat în al 55-lea an împlinit,
Lăsând Universitatea, catedra și familia în voia sorții,
Neizbutind a scăpa de „îmbrățișarea” morții.

Te-ai născut în localitatea Baraboi,
Sat mare și vestit în Basarabia la noi.
Ai avut o copilărie grea și zbuciumată,
Chiar de la doi ani rămânând fără tată.

Greutățile cu dârzenie le-ai înfruntat
Și școala n-ai abandonat.
După ce 10 clase-n Baraboi ai finisat,
La Soroca, la școala medicală ai studiat,

Apoi felcer în Hiliuți și Baraboi 5 ani ai activat,
Unde cu mare dragoste și har lumea ai tratat,
Acumulând o bogată practică în medicina cea din sat,
Care ți-a fost de folos în Institutul de Medicină la studiat.

În Institutul de Medicină ai fost un silitor student,
Un înflăcărat, neobosit activist și-n toate eminent.
În cercul științific studentesc energic ai participat,
Chiar și-o lucrare de valoare în anul 5 ai publicat,

Ce ți-a permis, după a medicinei facultate,
Să fii admis în doctorantură pentru a mai face carte.
După doi ani ai izbutit cu brio să susții teza de doctorat
La tema *Metabolismul aminoacizilor în organismul traumatizat*.

Ai crescut ierarhic neîncetat:
Asistent, lector superior, vicedecan, conferențiar, prin concurs
anunțat,
Doctor habilitat și rector al ISM fiind nominalizat,
În același timp, ai devenit și-un mare Om de stat.

Atunci și eu la titlul științific de profesor am fost promovat –
Vreo 4 ani trecură de la susținerea tezei de doctor habilitat,
Iar în Institut pe atunci băntuia un curent de „doctoromanie”,
Care nu trebuia în așa instituție să fie!

În 1987 ai devenit profesor universitar,
Conducând Institutul cu înțelepciune și mult har.
Ai luptat de a schimba Institutul
în USMF *Nicolae Testemițanu*,
Care și astăzi ne proslăvește neamul !

Ai deschis multe noi catedre pentru studiat,
Pe mulți tineri talentați ca șefi de catedre i-ai promovat,
Multă energie la construcția căminelor ai cheltuit,
Chiar și-un bloc de studii la Malina Mică ai construit,

Care poartă numele lui Cobâleanschi, pe bună dreptate,
Iar studenții, rezidenții și cursanții fac aici multă carte.
În ultimii ani acest bloc are o nouă menire –
Din el este petrecută profesura în cealaltă omenire!

Pentru eforturile depuse și meritele tale
Ai fost decorat cu ordine și medalii guvernamentale.
În 1989 *Om Emerit* ți s-a mai decernat
și titlul onorific de Laureat al Premiului de Stat.

Ai fost grăbit și stăruitor în toate,
Chiar și în nemiloasa moarte,
Care mult te-a necăjit și chinuit,
Luându-te în al 55-lea an împlinit !

Sperăm că-n Moldova fiziopatologi de forță se vor mai naște
Și vor dezvolta medicina fundamentală mai departe.
Iar regretatul rector, profesor Leonid Cobâleanschi, Om de Omenie,
De rude, colegi, prieteni și discipoli veșnic pomenit să fie.
Dumnezeu să-l odihnească
În Împărăția Sa Cerească!

29.10.2009

Constantin Andriuță,
profesor universitar